

Training Zelfregulatie van studenten bevorderen met behulp van blended learning

Hoe kun je als docent met behulp van de didactische waaier de zelfregulatie van studenten ontwikkelen?

Als je wilt dat studenten regie nemen over hun eigen leerproces, moet je ze dat ook leren. Maar hoe doe je dat? De training biedt hiervoor handreikingen.

Doel

De training beoogt het repertoire van mbo-docenten op het gebied van blended learning te verbreden, zodat het zelfregulerend vermogen van mbo-studenten vergroot.

Doelgroep

Mbo-docenten die hun digitale vaardigheden in de basis op orde hebben en nu de volgende stap willen zetten in blended learning.

U kunt de training hier vinden: <https://coplerenenict.nl/instrumenten/didactische-waaier/uitleg/>

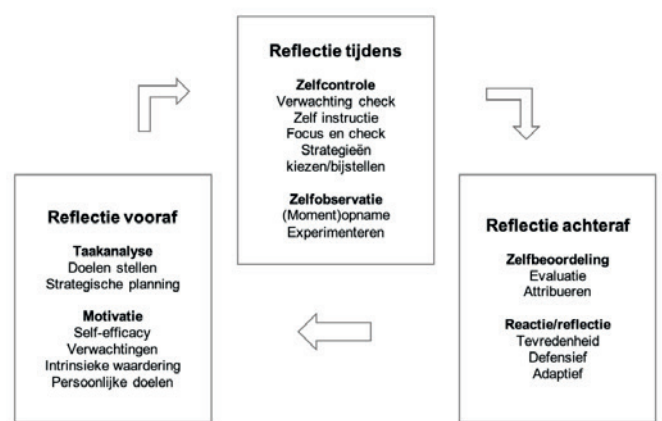
Theorie

De ontwikkelaars maken gebruik van een bewerking van het model van Zimmerman voor zelfregulatie. Dit model toont een cyclisch proces dat de student doorloopt bij zelfregulatie. Zimmerman onderscheidt drie fasen in het model: de fase waarin de student vooruit denkt, de uitvoeringsfase en de fase van zelfreflectie. De ontwikkelaars hanteren een andere benaming voor deze fasen, te weten: reflectie vooraf, reflectie tijdens en reflectie achteraf. In de didactische waaier wordt aan deze drie fasen gerefereerd.

Tijdens de fase van reflectie vooraf maakt de student een analyse van de uit te voeren taak, stelt hij zichzelf korte termijn doelen en bedenkt hij met behulp van welke strategieën hij deze doelen kan bereiken. In deze fase motiveert de student zichzelf voor de taak. De motivatie van de student is afhankelijk van het vertrouwen dat de student heeft in zijn eigen kunnen (self-efficacy), zijn verwachtingen omtrent het wel of niet goed kunnen uitvoeren van de taak, het belang dat de student hecht aan de taak en het persoonlijke doel van de student (wil hij de stof graag beheersen, wil hij het beter kunnen dan anderen of doet hij het omdat anderen het van hem vragen?).

In de fase van reflectie tijdens voert de student de taak uit. Tijdens deze fase voert de student de strategieën en de planning uit die hij in de vorige fase heeft bedacht. De student voert in deze fase controlerende handelingen uit. Dit doet de student door te checken of zijn verwachtingen uitkomen, door zichzelf instructie te geven, door zijn aandacht te focussen op de taak en door zijn strategieën bij te stellen. De student voert ook activiteiten gericht op zelfobservatie uit. Hij evalueert hoe hij bezig is en doet kleine experimenten om na te gaan of andere manieren misschien effectiever zijn.

In de fase van reflectie achteraf beoordeelt de student zijn eigen resultaten, door ze te vergelijken met een meetlat of met de resultaten van anderen (zelfbeoordeling). Ook gaat de student na waarom hij de taak wel of niet goed heeft uitgevoerd. De student kan in deze fase zijn eigen succes of falen attribueren aan zijn eigen beperkte capaciteiten (ik kan het niet) of aan omstandigheden die hij kan controleren, bijvoorbeeld zijn eigen inspanningen of de strategieën die hij heeft gebruikt (ik had beter mijn best moeten doen of het op een andere manier moeten aanpakken). De student heeft in deze fase een zelfreactie op zijn beoordeling van het resultaat. Dit kan er een zijn van tevredenheid (de student is gemotiveerd om verder te gaan), van adaptie (de student past zijn strategieën aan) of een defensieve reactie (de student gaat deze situatie in het vervolg uit de weg).

Figuur 5.1: Bewerking van het model van Zimmerman (2002). Bron: blog van Ashwin Brouwer op 13 september 2020

Training Zelfregulatie van studenten bevorderen

De training bestaat uit een trainershandleiding en een Powerpointpresentatie. In de training staat de didactische waaier blended learning centraal. Deze didactische waaier is te vinden op de website van de community of practice leren en ict. In de trainershandleiding wordt ingegaan op het doel van de training, de vereiste beginsituatie, de vormgeving en duur van de training en de voorzieningen die nodig zijn voor de training. Daarnaast wordt het gehanteerde model voor zelfregulatie uitgelegd

en wordt ingegaan op de relatie met motivatie en manieren om zelfregulatie aan te leren. Tot slot bevat de handleiding een overzicht van de gehanteerde definities.

De training bestaat uit een starttraining, experimenteren in de praktijk en een vervolgtraining (zie kader). De trainingsmomenten zijn zo opgezet dat de docent zelf de drie fasen van zelfregulatie doorloopt: reflectie vooraf, tijdens en achteraf.

Samenvattend overzicht van de training

Trainingscomponent	Inhoud en opzet	Duur
Starttraining	<ul style="list-style-type: none"> Reflectie vooraf: expliciteren van de doelen van de training en de doelen en verwachtingen van de deelnemers; verheldering van de begrippen zelfregulatie en blended learning. 	30 minuten
	<ul style="list-style-type: none"> Reflectie tijdens: met behulp van de didactische waaier kiezen de deelnemers voor elke fase van zelfregulatie een werkvorm en tool die zij willen uitproberen. Ze bedenken hoe zij deze willen gaan inzetten en werken dit uit. 	60 minuten
	<ul style="list-style-type: none"> Reflectie tijdens: de deelnemers proberen hun ideeën en ontwerpen uit bij de andere deelnemers. Reflectie achteraf: de deelnemers bespreken met elkaar wat het oefenen heeft opgeleverd en hoe ze het hebben ervaren. Elke deelnemer bepaalt waar hij de komende weken mee gaat experimenteren in de praktijk. 	60 minuten
Experimenteren in de praktijk	De deelnemers proberen een of meer werkvormen en digitale tools uit in hun eigen onderwijspraktijk.	3 weken
Vervolgtraining	<ul style="list-style-type: none"> Reflectie achteraf: in kleine groepjes blikken de deelnemers terug op hun praktijkervaringen. 	30 minuten
	<ul style="list-style-type: none"> Reflectie vooraf: de groepen deelnemers delen succeservaringen met elkaar. 	15 minuten
	<ul style="list-style-type: none"> Reflectie achteraf: in de vorm van intervisie reflecteren deelnemers op praktijkervaringen die niet succesvol waren. De inbrenger van een casus formuleert op basis van gesuggereerde oplossingsrichtingen een eigen oplossing. Reflectie vooraf: met behulp van de geleerde lessen geeft elke deelnemer antwoord op de volgende vragen: <ol style="list-style-type: none"> Hoe maak ik mijn bestaande onderwijsactiviteiten (meer) blended? Wat moet ik aanpassen om mijn studenten meer zelfregulerend te laten werken? Reflectie achteraf: de deelnemers geven waardering aan wat ze in de training hebben geleerd. Ze geven op creatieve wijze aan wat ze aan de training hebben gehad, wat ze ermee gaan doen en hoe ze het hebben ervaren. 	20 minuten 45 minuten 15 minuten

De trainer heeft de beschikking over een Powerpoint-presentatie. Deze bevat een slide met het doel van de training, een slide met uitleg over de fasen van zelfregulatie en vier slides met uitgewerkte opdrachten voor de deelnemers.

Na afloop van de training:

- kunnen deelnemers basaal uitleggen wat zelfregulatie en blended learning is;
- kunnen deelnemers de fasen van zelfregulatie verbinden aan blended learning en bijpassende ICT-toepassingen;
- kunnen deelnemers didactische momenten van een onderwijsactiviteit verrijken middels blended learning;
- kunnen deelnemers blended onderwijsactiviteiten ontwerpen waarbij de student (ook) werkt aan zijn zelfregulerend vermogen.